

Ihmisoikeusjärjestö Artikla 3 ry: OmaTahto2020-aloite heikentäisi toteutuessaan lapsen oikeuksia ja vaikeuttaisi tukea tarvitsevien naisten auttamista

Ihmisoikeusjärjestö Artikla 3 ry:n hallitus pitää OmaTahto2020-kansalaisaloitteen esittämiä aborttilain muutoksia äärimmäisen huolestuttavina syntymättömien lasten ihmisoikeuksien sekä heidän äitiensä hyvinvoinnin kannalta. Aloite heikentäisi toteutuessaan jo valmiiksi erittäin haavoittuvaisessa ja heikossa asemassa olevien lasten tilannetta sekä vaikeuttaisi erityistä tukea tarvitsevien tyttöjen ja naisten tunnistamista ja auttamista.

OmaTahto2020-aloite vaatii abortin sallimista mistä syystä tahansa 12. raskausviikolle asti ja laillistaisi käytännössä esimerkiksi lapsen sukupuolen perusteella tehtävät abortit. Lisäksi aloite sallisi abortin Valviran luvalla 20. raskausviikolle asti “muusta erityisestä syystä”. Tämä on niin epämääräinen ilmaisu, että käytännössä abortin peruste voisi olla mikä tahansa 20. raskausviikolle asti. Tässä vaiheessa raskaus on jo niin pitkällä, että äiti saattaa tuntea lapsen liikkeet. On myös mahdollista, että syntymätön lapsi tuntee tässä vaiheessa kipua.¹

Lisäksi OmaTahto2020-aloite sallisi nykyistä poiketen abortin suorittamisen naisen terveyden suojelemiseksi syntymään asti yhden lääkärin päätöksellä myös kiireettömissä tapauksissa. Aloitteessa ei määritellä, miten terveys tulisi tässä yhteydessä tulkita. Tämä mahdollistaisi sen, että yksittäiset epäeettiset lääkärit voisivat abortoida lapsia jopa viimeisellä raskauskolmanneksella silloinkin, kun raskauden keskeyttämiselle ei ole todellisia lääketieteellisiä perusteita. Tämän mahdollistaminen ei olisi sen paremmin naisten kuin lastenkaan etu.

Aloite heikentäisi toteutuessaan myös kaikkien niiden tyttöjen ja naisten asemaa, jotka hakevat aborttia esimerkiksi väkivaltaisen kumppanin, hyväksikäyttäjän tai ihmiskauppiaan painostamina tai vaikeista olosuhteista ja puutteellisesta tuesta johtuvan epätoivon vallassa, vaikka he tosiasiaa tahtoisivat pitää lapsen. Mikäli abortin perusteista ei enää tarvitsisi keskustella ja abortin voisi vain suorittaa yhden lääkäritapaamisen perusteella, näiden naisten tunnistaminen ja auttaminen muuttuisi entistäkin vaikeammaksi. Aborttia hakeville naisille tarjottavaa keskusteluapua ja tukea tulisi lisätä, ei vähentää.

Muutoksen perustelu resurssien säästämisenä on kestävämpi. Haavoittuvaisten naisten ja heidän lastensa auttamisesta “säästäminen” ei ole inhimillistä eikä oikein. Lisäksi pidämme OmaTahto2020-kampanjan väitettä, ettei lakimuutos lisäisi aborttien määrää, tutkimusten valossa varsin epäuskottavana. On osoitettu, että Suomen nykyisen kaltaiset vähäisetkin aborttiin liittyvät rajoitukset voivat vähentää aborttien määrää jopa 25 prosenttia abortin mistä tahansa syystä mahdollistavaan lainsäädäntöön verrattuna.² Esimerkiksi Ruotsissa aborttien määrä on Suomeen verrattuna kaksinkertainen.³

Olemme samaa mieltä siitä, että vuonna 1970 säädetty aborttilaki on vanhentunut ja lakia olisi korkea aika tarkistaa. OmaTahto2020-aloitteessa ehdotetut muutokset olisivat kuitenkin askel taaksepäin sekä naisten että lasten oikeuksien kannalta. Artikla 3 ry:n hallitus kannustaa tästä syystä kansanedustajia hylkäämään tämän aloitteen ja sen sijaan perustamaan työryhmän valmistelemaan lainsäädännön uudistamista sekä odottavan äidin että syntymättömän lapsen ihmisoikeuksia kunnioittavaan suuntaan.

Lisätietoja: tiedottaja Meri-Heini Siirilä (artikla3@gmail.com, puh. 041-4673702)

Lähteitä:

1. Stuart WG Derbyshire & John C Bockmann: “Reconsidering fetal pain”. Journal of Medical Ethics, January 2020.
2. Phillip B. Levine & Douglas Staiger: “Abortion Policy and Fertility Outcomes: the Eastern European Experience.” Journal of Law and Economics, vol. XLVII (April 2004).
3. THL:n tilastoraportti: Pohjoismaiset raskaudenkeskeytykset 2017.